Ч. 59. Чернівці, вівторок дня 20. червня (2 липня) 1895. Рочник XI.

Передплата
на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ виносить:
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
„ місячно — „ 85 „
для заграниці 15 рублїв або 24 франків.
Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ:
у вівторок, четвер, суботу і неділю.

Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернївцях (ул. Петровича ч. 2), куда всї дописи адресувати належить. — Бюро редакциї отворене щодня від 8. рано до 8. вечером.

З ради державної.

Відень, 28. червня 1895.

Перед рівно 20 послами виголосив нинї пос. Романчук свою річ при ґенеральній дебатї буджетовій. Подаю вам єї основу.

Після суду пос. Романчука були прикметами коаліцийного мінїстерства три чесноти: нетерпимість, еґоїзм і зарозумілість (?!). Бесїдникови більше до вподоби кабінет урядничий, чим парляментарний. Але і теперішний кабінет посїдає ту хибу, що в нїм засїдає мінїстер Яворский, котрий не єсть мінїстром для Галичини, а лиш мінїстром для Поляків. Чи новий кабінет буде безсторонний — бесїдник не знає. Він бажав би, щоб задачею єго було переведене основних законів державних. Стан облоги в Празї повинен бути знесений (посла слухало лиш 4 молодо-Чехів!). Рівнож треба знести хронїчний стан облоги у всхідній Галичинї. Там не виконують ся основні закони державні, там нема вольности, а суть лиш високі податки і деморалїзация при виборах, ведена урядниками. Закон о стоваришенях не виконує ся. Статути товариства „Сокола“ потверджено аж по великих заходах. Збори і віча заборонюють ся під покривкою панованя епідемічних слабостий. Людям не вільно виселятись з краю. Виходцям не дають пашпортів. В краю панує нужда і голод, бо заробок дуже малий. Виселенє належало би управильнити, або здержати єго помагаючи людям.

Бесїдник надїє ся, що теперішний кабінет все те лихо усуне. В Галичинї треба перевести повну рівноправність. Именно треба прикоротити насилуваня при грядучих виборах соймових. Тепер не може бесїдник новому правительству жертвувати своє довірє. Він буде голосувати за буджетом, але не за фондом діспозицийним.

Нова ера не повелась. „Я подав їй руку, але противна сторона не додержала умови.“ Система против Русинів не змінила ся. Дещо дано вправдї Русинам на поли шкільнім, але тепер всї змаганя ідуть до того, шоби Русинів ослаблювати.

Бесїдник жалує відтак за недоведеною до кінця реформою податковою і за залишеною реформою виборчою. Проєкт субкомітету най би зложено до архіву, а новий кабінет най би сам виробив проєкт реформи виборчої. Треба розширити право виборче, змінити округи виборчі і завести в сільскій куриї безпосереднє голосованє. Теперішний парлямент треба розвязати. Новий парлямент буде на всякий случай лучший. Відтак треба виробити закон о народностях, а до нового мінїстерства треба окрім ресортових мінїстрів покликати ще окремих мінїстрів для Чехів, Словінців і Русинів.

Коли пос. Романчук скінчив річ свою, увійшов пос. Ґреґр на салю і проголосив unisono: браво! З мінїстрів не був нїхто в часї річи пос. Романчука.

Допись з Тернополя.

—o—

(Аматорске представленє. — Ювилей унїї берестейскої.)

Тихо та спокійно пливе тут наше житє — як тихо та спокійно пльвуть наші подільскі ріки та зашептують нас до лагідної дрімоти, щоб проспати лиху годину. Кождий в тихім спокою жде та дожидає красшого завтра, чи не зійде лучша доля, чи не пригріє сонце правди, чи не збудять ся сплячі та пробуркають ся дрімаючі і з новою силою та палким жаром возьмуть ся до спасенного дїла над двигненем нашого народу з єго упадку. Серед тої тишини-дожиданя ворухне ся дехто немов на знак, що спить-дрімає а не вмер!

Перша пробуркала ся тепер тернопільска читальня під іменем „Міщаньске Брацтво в Тернополи“. Недавно урядила читальня маївку, а тепер дня 22. червня, як се було в „Буковинї“ ч. 51. звіщено, урядила аматорске представленє, зміняючи першу постанову о стілько, що не на дохід погорільців в Байківцях мав іти дохід, але на дохід будови власного дому. Відограно народну комедию в 3 діях: *„Вихованець.“*

Ролю Катерини (молодої вдови) відограла п-на Марія Чубатівна, так хорошо і удачно немов скінчена артистка. В рухах певна, в вислові

Михайло Петрович Драгоманів.

(Конець).

Переглядаючи довший спис творів Драгоманова, розкинених по ріжних видавництвах або й виданих осібними книжками, мусимо признати, що не пора вже нинї здавати суд про них. Та про те можна подати до розслїдженя будучому житеписателеви Драгоманова деякі думки, які мимоволї насувають ся навіть при побіжній застанові над значінєм сего справдї великого сучасника нашого. Драгоманів написав окрім великої сили ґазетних статий зі 100 визначнїйших хотяй розміром не однакових, праць. Він обертав ся на полях словесности, історії, народописи, людознавства, суспільної господарки, полїтики і критики по сим предметам. Критиці піддавав він сучасні порядки по українсько-руских краях і явища прилюдного житя. Він розбирав лїтературні, просьвітні, полїтичні й суспільні течії серед своїх земляків, оцїнював наші стремлїня і — если їх уважав за добрі — подавав способи, як їх переводити в житє. Хто з єго гадками не годив ся, того він роззброював своєю критикою дуже енерґічно й різко. Та хотяй єго критика місцями була безпощална або й несправедлива, як спостеріг пок. проф. О. Огоновский в своїй Історії лїтератури, хотяй нарештї приклад Драгоманова дав привід до повстаня у нас слїпої *критикоманії,* то за те зникла у нас фраза, голословність в публїцистиці і установила ся отвертість в полїтичнім житю. Драгоманів боров ся повсякчасно з тим таємничим чадом, в котрім любовали ся до недавна дїятелї галицко-руської преси й полїтики.

Своє житє приніс Драгоманів на службу тому стремлїню українсько-руских земляків, зза котрого єму довело ся покинути Росию. Він від тодї став ся в повнім слова значіню борцем за українсько-руску народну гадку, борцем рішучим, непохитним і невсипучим. Бачучи нерожевий стан свого народу він накликував земляків до працї і до залишеня пустих нарікань. Він пізнав найгіршу хибу Русинів, котра лежить в тім: що заклавши руки, бідкаємо ся на лиху долю. Так нарікали Українцї в роках 1863 — 1871 на перші заборони українського письменьства, не дїючи нїчого. Драгоманів в розправі, написаній 1872 р. в Італії а видрукованій 1876 в Львівскій „Правдї“ п. з. „Антракт з історії українофільства“, завізвав земляків позбути ся малодушности і взяти ся наново за лїтературне творенє, котре вже було заснїтило ся. Він казав, що внутрішна сила й повага українсько-руского письменьства сама від себе примусить російский уряд до знесеня заборони. А знов повагу й внутрішну силу придбає собі українске письменьство цікавостию змісту і придатностию до дїйстного житя. Драгоманів добачав брак цікавости й сьвіжости особливо в тодїшнім галицкім письменьстві і заговорив про се в розвідцї „Лїтература російска, українська й галицка“.

Під той час в Галичинї панував (в письменьстві) староруский напрям. В книжках уживала ся важка, штучна мова, далека від народної бесїди. До народної мови більшість сьвітлих Галичан відносила ся з упередженєм, як взагалї до селяньскої маси народу. Для своїх творів галицкі письменники не брали предметів з руского (селяньского) житя, але на кождий спосіб хотїли дорівняти польским і нїмецким панам тай на-силу старали ся витворити (бодай в своїй голові) руске позолочене паньство. Се їм часто наводило на гадку колишних галицких князів та бояр або уносило їх в глибінь Північної Руси, туди, де красує ся „Москва, золотая голова“... При тім терпіли тілько они самі, галицкі письменики, а за ними й нарід, для котрого нї зміст нї мова галицкої лїтератури не були придатні. Але й ті з Галичан, що признавали потребу в письмі звичайної, народної бесїди, і ті не були свобідні від аристократичних наклонів. Надто тодїшні галицкі народовці стояли на засадї, „все красне, що власне“ і не давали пробити ся так потрібній для правильного розвою *здоровій критицї.* Редакция „Правди“ не

бгла так, що без підхлібства, кождий признавав її великий талант і розуміє річи. Любимца єї Омелька відограв п. Каріс зовсім поправно. Він природно представив ту штивість панича з одної сторони, а наклін серця до простолюдина з другої сторони. Дуже удачно з ролі приглуховатого свата вивязав ся п. Павло Чубатий. Своєю оригінальностию він бавив публику знаменито. В руках тілько деколи і то незначно пересаджував, однак се немов відповідало его фіґурі. Ролю Олесї віддала п-на Антося Чубатівна з Сукачів надсподївано добре. В хорошім народнім строю виглядала сама маєстатично, а своїм ніжним голосом чарувала публику. Єї судженого паробка Семена відограв п. Іван Джус. Удавав дуже добре невимовність, а і рухи мав як скінчений артист. В дуеті з Олесею сьпівали так хорошо, що на жадане одушевленої публики мусїли пісню повтаряти. Харка-дяка віддав п. Куцерский. Єго давапе такту підчас сьпіву і дяк вскі манери подобали ся дуже. А вже може найбільше розсьмішив публику п. Кальман в роли Ваня. Рухи єго зґрабні, непересадні, але наскрізь комічні. Дуже удачно відограла Наталку п-на Юл. Чубатівна, а між дївчатами звертали на себе увагу хорошим виглядом в народнім строю п-на Текля Чубатівна, п-на Онуферківна і друг. Сьпіви школярів випали надсподївано добре. Одушевлене з представленя цїлої штуки було велике, а то тим більше, що се грали самі міщани, тож і утїха була тим більша, що міщаньство наше так достойно ся вивязало з тої задачі і що здобуло ся на такі гарні сили. Не було сумнїву, що представлене випаде добре, бо режисерию в свої руки взяв автор „Капраля Тимка" і труду свого не пощадив, а всеж таки нїхто не сподївав ся, щоби випало так славно! Через те і повстало тепер між публикою бажане, щоби читальня дала ще одно представлєнє „Капраль Тимко" або „Тато на заручинах" „Соколики" або „Украдене щастє".

Як з одної сторони утїшити могло кожду щиру душу те представлене аматорске, так з другої сторони прикро вражало, що інтелїґенция відносила ся до того дуже байдуже, і то переважно інтелїґенция духовна, бо не тілько що з самого міста Тернополя не явила ся в комплеті, але з околиці крім одного О. Чайковского з Глубічка більше не явив ся нїхто. Тим дали доказ своєї „печаливости". За те при всяких криках політичних приписує собі та інтелїґенция все верховодство і обурює ся, коли нарід голосу єї не слухає. Коби коли не справдила ся пословиця: „Як циган Богови...." Каса мимо того дала до 140 корон чистого зиску. Крім міщаньства, котре заховало і доси свою кастову амбіцию і має свою читальню, є в Тернополи ще богато „низшого сословія" як робітників, челяди, слуг і т. п. Ними нїхто не займає ся! Они дичіють, упадають морально і єтають ся грізні. Нині годі вже дістати ретельного слуги, пильного робітника, щирого наймита, бо то всьо зіпсуте. А те зіпсуте іде щораз дальше. Показує ся отже потреба заснования в Тернополи Товариства робітничого, де би добрі люди і щирої волї могли мати на них спасенний вплив і стати їм в пригоді. От тепер будує ся тут зелїзниця, а до роботи найшла тьма Італїянців та видирають людям нашим заробок. А наші люди тут волочать ся та напастують прохожих питанями: „А куди дорога до нової Австриї або до Брандзолї?" (т. є. до Австралїї або Бразилїї) Може наші тямущі люди задумають ся над тим та не дадуть загинути й найменчому братови!

—

Дня 26. червня на зазив о. декана Насальского зібрав ся в Тернополи збір духовних і мірских, щоби нарадити ся над торжеством обходу 300-лїтного ювилею унїї берестейскої. Вибрано субкомітет з 18 членів і ухвалено проґраму торжества. В проґраму входять: урядженє реколекций, устроєнє концерту, запрошене на торжество папского Нунция і Митрополита.

Перегляд полїтичний.

— Австрийска ескадра па повороті з Кілю загостила тепер в пристани льондоньскій на чотири днї.

— На предложенє президента угорских мінїстрів Банфіого надав цїсар кільком членам лїберальної партиї титул ґрафів і баронів. Се має більше значінє тому, що з тим титулом они заразом стали членами палати маґнатів.

— З Риму доносять, що папа заявив перед визначними заграничними епископами, що має в будущім році іменувати, на консистор, на котрім іменує кардиналами нунціїв у Відни і в Парижи та архиепископа зальцбурского.

— Болгарский мінїстер війни одержав вісти з над границї, що турецкі варти військові переступили дня 11-го червня границю під Тамруш, займили один горбок і укріпили ся там, а болгарский відділ візвали, аби уступив. Війска болгарскі не услухали візвания. Командант болгарского відділу доніс о тім войсковій власти в Пловдиві і зажадав помочи. Мінїстер війни з-рядив відповідні средства. — Болгарска депутация для зложеня вінця на гріб царя Александра III-го виїхала вже з Софії, і була дня 28-го червня у Відни через два днї і відїхала потім до Петербурга.

— Про позичку хіньско-росийску довідує ся бюро Райтера, що она мабуть не дійде до кінця. Сей припадок очивидно вилине також на дотеперішне сердечне порозуміє між Росиею а Хиною. Хіньске правительство хоче позичку затягнути по рівній части в Росиї, Франциї, Анґлії і Німеччинї, а вкінци згодило ся, щоби Росия і Франция дали половину, а решту Анґлія і Німеччина. Але Росия жадає цїлої половини позички для себе. Против сего запротестували анґлійске і нїмецке правительство, бо тим стратила би Хіна свою независимість і повагу та утруднила би собі евентуальне затягнене нової позички.

Дрібні вісти.

Чернївцї, дня 1. липня 1895. р.

Відзначеня. За особливі заслуги в часї торічної холери одержали від цїсаря відзначеня: правит. радник д-р Ключенко в Чернївцях ордер зелїзної корони III-ої кляси; лікарі д-р Баржицкий Йосиф і д-р Ляхович Здислав у Львові титул радників; староста Захар в Кіцмани одержав лицарский хрест ордера Франц Йосифа; дальше лікарі д-р Беднарский в Надвірній, д-р Вернер в Снятинї, д-р Веляньский в Кракові, д-р Леві в Ниську, др. Тітінґер в Кіцмани і о. Драчиньский в Товтрах, відтак концепісти галицкого намістництва Красуцкий Володислав в Коломиї і Кароль Мґлей в Гусятинї і аптикар Каєтанович в Заліщиках одержали золоті хрести заслуги з короною; Василь Дроздовский начальник громади в Борщеві і арендар Фішер в Топорівцях дістали золотий хрест заслуги; начальники громад Ілія Стасяк в Загороду, Матвій Зелиньский в Ракобутах, Николай Гейдаш в Рідвинах дістали срібний хрест заслуги, в кінци староста Юліян Прокопчиц в Заліщиках, бурмістр Франц де Льож в Сучаві, лікарі повітові д-р Леопольд Ґецлінґер в Вижници і д-р Евг. Мандибура в Ґурагуморі, лікар громадский д-р Лев Петровский в Вашківцях, полковий лікар Камен в Чернівцях і д-ранд Лев Кобилянський удостоїлись висказу найвисшого вдоволеня.

Нова читальня „Просьвіти" завязує ся в Зубрцї, повіта бучацкого, заходами о. І. Ковальского. Статут вже внесено до галицкого ц. к. намістництва.

хотїла допустити вільної критики на одного з чільнїйших галицких учених за те тілько, що він був Русином. Таким чином стало ся, що Драгоманів прозвав Галичан „лїнивими та неохочими до поступу". „Де хто дома або в наукових бібліотеках працює над спеціяльностями, хоть найбільше над вузкими, далекими від интересів житя, та ще й по старомодним схоластичним методам. Але власне образуючого читаня в Галичинї я майже не видів". „Поверховну балаканину і партийність" уважав Драгоманів за головні хиби галицко-рускої патріотичної громади. Що більше, він на початку своєї знакомости з Галичиною назвав єї „Авгієвою стайнею, з котрої треба вивезти маси багна, що душить усї сьвіжі нарости". Так писав він в „Австро-руских споминах" за роки 1867—1877 (Львів, 1888-1890). Єсли же опісля поверховна балаканина та партийність з тих часів почали меншати, єсли в лїтературнім та полїтичнім житю лїнивство й неохота до поступу стали рідші, єсли й образуюче читане помалу пробиває ся крізь товсту кору рускої паламарщини, то не мала в сім заслуга ученого козацкого потомка.

Помимо різкости своєї критики Драгоманів здобув собі прихильність і в тих, котрим єго спосіб писаня видавав ся занадто самонадїйним. Симпатиї ті завдячував він своїм заходам коло національного відродженя українсько-руского народу. Драгоманів перший між Українцями-Русинами старав ся втягнути українсько-руску справу перед ширші круги иньших народів. Від 1870—1875 ширив він між Москалями відомости про українсько-руский рух. Подібно як в Росиї так і на заході Европи ширив він „знане про Україну не тілько своїми статями, що їх писав в мовах французкій, італїяньскій, анґлійскій і нїмецкій; — він розіслав чи-мало українських книжок ученим мужам і бібліотекам у Франциї, в Італїї, Скандинавії, Америцї і в Словяньщинї" (Гл. Огоновский, Історія лїтератури). Але й поодинокі части розріжненої України-Руси знакомив він одну з другою. В 1876 р. видав він в Києві повісти Буковинця Федьковича, під конець житя бажав втягнути в українсько руский національно-просьвітний рух і Угорску Русь — та смерть єго спинила. Дальше знакомив він земляків з положенем подібних змагаючих до національного відродженя, народів, а саме з повокельтским і провансальским рухом у Франциї, Національні відносини межи нашим народом а его сусїдами, Москалями й Поляками, Драгоманів бажав устроїти на підставі рівноправности сих трех тїсно споріднених племен. В творі „Историческая Польша і великорусская демократія" (Женева 1882) накликував він Поляків і Москалїв узнати „недержавну", т. є. не маючу своєї держави українсько-руску народність,

В тім згляді Драгоманів стояв на ґрунтї перше українсько-руских националів сего віку, бо сказав: „Коли я претендую на що-небудь, то лишень на те, щоб проповідати і пробувати прикладом до полїтичної практики ті провідні думки, до котрих дійшли в 40 ві роки братчики Кирило-Методієвскі, і котрі лежали в основі українського народолюбства мого і товаришів, в нашї молоді часи, в 60-ті і 70-ті роки, звісно з відмінами, котрі принесла наука і полїтика в новійші часи". (Народ, 3 і 4 ч. 1895) Кирило-метод. братство було першим осередком українсько-руско визвольничої гадки від часу єї цїлковитого упадку після козаччини. І власне за сї визвольничі змагания ушанували земляки Драгоманова ювилеєм трицяти-лїтної дїяльности, устроєним в грудни 1894 р. в м. Львові. Майже всї заяви величаня его з'осереджували ся в подяках за працю ювилята над поглубленєм національної українсько-рускої гадки.

Драгоманів завше накликував земляків „іти з духом часу." В „Чудацких думках про українську національну справу" запевняв він українству тревалість і будущність, коли лишень оно йти-ме з тим духом часу і отворить лїтературу для поступових думок. Сюди відносив він колективістичну теорию, в котру він вірував, хотяй єї не ставив на першім плянї. На підставі удержавлення майна в народно господарскім згляді а на підставі національної федерациї в адмінїстративнім згляді, при найбільшій свободї горожан — збудував він будучу Росию в творі „Вольный Союзъ — Вільна Спілка." (Женева, 1884). З душею й тїлом поступовець — (навіть і в науцї, в котрій зараз принив новий порівнуючий метод слїдженя) — Драгоманів мусїв був, здавало ся би, наразити собі тьму противників. Тим-

Злодійска школа. Виленьска полїция відкрила правдиву і добре зорґанїзовану школу злодійску, котру утримувала Файґа Рубін. Ученики тої школи учили ся злодійства з викладів і з практики і після своїх спосібностий дїлили ся відтак на специяльних злодіїв зелїзничих, кишеневих, домових, та злодіїв вломуючих ся і т. д. По окінченю школи виходанцї ставали членами шайки знаменито зорґанїзованої, котра мала дуже широкі зносини. Від многих лїт шайка дуже запопадливо господарила, допустила ся множества крадежий, аж вкінци удало ся полїциї попасти на слїд тої злодійскої семинариї. Файґа Рубін як раз викладала своїм вихованцям способи крадежи, коли полїция прийшла єї арештувати.

На пограничних почтах в Росиї заведено від якогось часу новий, чисто московский звичай відкриваня чужих письм. Не підозрінї пакети і письма прибивають на границї штемпель, що їх можна передати адресатови лише на почтї або в контор! „жандармского управленія“. З одного великого міста Росиї пишуть, що там уже було кілька таких випадків одержаня штемпльованих письм. Самі урядники почти разом з обивателями сьміють ся над „безтолковой старой дурой, русской чопорной цензурой“, а письма все таки відкривають і читають в присутности адресата. В однім такім „підозрінім“ письмі знайдено дві засушені квітки, післані яко взірцї фльори. Адресата питали ся: „що за квітки“, по що и слані? хто післав? де тепер находить ся той, що посилав? що він там робить? і т. д. Другого обивателя прикликали до отвореня письма, котре писала до его жінки єї сестра. Переписка мала чисто личний, інтимний характер і тому прикликаний волів зречи ся письма, як позволити читати его при людях. Але то не помогло. „Казали перечитати при вас“ — „а коли собі того не бажаєте, то письмо відішлемо з жандармское управленіє“. З того приміру ясно видко, до яких геркулесових стовпів підозріне доходить росийска цензура.

Катальоґ ческо-славяньскої етноґрафічної вистави, що вийшов сими днями в Празї в ческій мові, є не лише провідником по виставі, але заразом цїнним причинком до етноґрафічно-статистичної лїтератури ческої. Книжку (512 + 136 сторін, 8°) зладив Осип Кафка і она окрашена ріжними ілюстрациями: видами домів, знарядів і типами ческого населеня. Крім опису поодиноких відділів вистави, містить катальоґ також історию кождого предмету у відділах (лїтературу, музику, шкільництво, промисл і т. д.). До катальоґу долучений плян вистави.

З львівского унїверситету. Деканом правничого виділу вибрано на рік 1895/96 проф. др. Стан. Старжиньский.

В Бережанах відбуде ся дня 3-го липня с. р. о годинї 9-ій перед полуднем торжественне відкрите памятника, поставленого 55-им полком піхоти в память товаришів, полягпих підчас війни в роцї 1866-ім. Того дня відправить ся богослужене і посьвячене памятника По промові сьвященика наступлять церемонії військові, а по відогранім гимнї цїсарскім — дефіляда військова. Камінний памятник в видї осьмокутного обелїска виглядає дуже гарно. На широкій підставі красує ся з переду напись: „Dulce est pro patria mori“. На обелїску хрест, пальма і вінець, все вирізблене пластично, а по боках вирізані прізвиска полягпих вояків. Двоголовний орел з напів розпростертими крилами, вирізблений також з каміня, прикріплений до верху обелїску.

Вступні іспити до I-ої кляси рускої ґімназиї в Коломиї і до кляси приготовляючої при сїй ґімназиї будуть відбувати ся перед феріями в днях 15-го і 16-го липня, а по феріях 1-го і 2-го вересня с. р. Ученики, що хотять здавати іспит, повинні зголосити ся в товаристві родичів або опікунів днем перед назначеним терміном в канцелярпї ґімназиї і принести з собою метрику (без сеї безусловно зголошеня не будуть увзгляднені), а котрі скінчили IV. взглядно III. клясу народної школи, також шкільне сьвідоцтво.

Недільний відпочинок. Мінїстерство фінансів видало розпорядженє, щоби помічники в трафіках що другої недїлї через 24 годин мали відпочинок. Коли в трафіцї є занята лише одна особа до помочи, то має або трафіку замкнути або сам трафікант має продавати. Переступленє сего припису буде каране гривною 5 до 20 зр. — Льотерийні колектури мусять ся в недїлю о 12-ій годинї вполудне замикати.

Львівскі цегольники, заняті при 21 цегольнях у Львові, застановили роботи. Всіх страйкуючих єсть звиж 1500. Они жадають підвисшеня плати за 200 цеголь з 2 зр. 45 кр. на 3 зр. 20 кр., лїпшого мешканя, як доси і лїпшої води до питя. Доси ще не наступила згода між властителями а робітниками, але здаєть ся, що страйк довго не потреває, бо обі сторони вказують досить уступчивости.

Споминки з стирийского сойму з року 1848. Стирийска ґазета Grazer Tagespost помістила споминки про стирийский сойм з року 1848, а один пан, член тодїшного сойму розповідає таку сцену: Коли один посол з великої посілости скінчив, сказав посол з ґрупи дрібної посілости: „Ну, як панове нїчого не схочуть дати, то мужики прийдуть з буками до канцеляриї.“ Настав великий гамір, чути було крики: „Відкликати! Викинути его! До порядку викликати не було тодї звичаю. Маршалок хотів переконати ся, чи він добре почув і питає ся того посла, а сей повторив свої слова. Настав наново гамір. Тодї товариш того посла встає і каже: „Мої панове, мій товариш не думав так зле: він хотів лише сказати, що коли ви, панове, хлопам нїчого не дасьте, то они зійдуть на дїдоводів, ну і потім прийдуть до вашої канцеляриї з дїдоводским буком в руках.“ На се повстала загальна веселість і справа була закінчена.

Алюмінїюм замість зелїза. Заряд французских зелїзниць державних рішив заступити зелїзо і мідь в возах зелїзничих алюмінїюмом. Така заміна вплине дуже користно на вагу возів, бо відтак кождий віз буде важити 1500 кільоґрамів меньше як тепер.

Забобон. В Мильници над Днїстром, в борщівскім повітї, повісила ся дня 19-го мая с. р. Паранька Волошинова, котру похоронено на мильницкім кладовищи. Дня 10-го с. м. о пів до третої з полудня повстав величезний огонь і знищив кількадесять будинків. Селяни витолкували собі сю річ так, що нещастю винен не хто иньший а висїльниця, що своєю смертию спровадила величезні вітри і посуху. Щоби оминути дальших подібних нещасть, рішили Мильничане викопати трупа Волошинової. Що урадили то й зробили в ночи 14-го с. м., а домовину пустили Днїстром. Рибаки сусїдного сільця Вільхівця придержали домовину і повідомили о тім жандармерию, котра викрила винних і відставила до суду.

Страшні експльозиї. З Нового Йорку доносять, що в Кінґсвуд, в державі Вірджінії західній, ударив грім в маґазин динаміту. Вибух був страшенний; множество осіб убитих і ранених; шкоди в околици величезні. — В фабрицї пороху в Шенандорі (де є богато наших робітників при копальнях вугля) експльодувало 1400 бочок пороху. Будинок рознесло на дрібні кусні. З людий на щастє нїхто не погиб, бо в часї експльозиї не було нїкого в фабрицї. Експльозия мала наступити в наслідок підпаленя.

Кружок самоубийників відкрила полїция перед кількома днями в Новім Йорцї. Кружок заснований в лютім с. р., а перше самоубийство наступило 12. марта. Відобрав собі житє якийсь Фридрих Охмер. Відтак 27-го марта допустила ся самоубийства панї Марі, 11-го квітня якийсь Яков Ґумперт і т. д. що кілька днів. Кружок числить 13 членів, а по самоубийстві одного прибирає нового члена. Котрий з членів має собі відобрати житє, означує за кождий раз льос. Один з членів кружка так сказав якомусь дневникареви: „Не маємо нїякої охоти до житя. Більша часть зпоміж нас дуже убога. Одна з самоубийниць була любкою одного нашого члена. Она добровільно піддала ся нашим статутам, а за нею пішов також єї милий. Коли ми засновували кружок, порішили женщин не приймати. Але як вже одну приймили, згодились ми на те, щоби їм прощати если-б їм в послїдній хвили не стало відваги. Найбільше жінок тому хоче належати до нашого кружка, бо до него належать їх любки.“

О що люди процесують ся. Вже на всілякі винаходи одержали люди патенти, щоби їх не наслїджувано. Але се певно щось нового, коли хтось ходженє босаком уважає за свій винахід. Розуміє ся, щось подібного може лише в Америцї притрафити ся. В якійсь штуцї мала американьска акторка Шетн грати ролю пастушки. Щоби ролю удати вірно, она виступила не в черевичках, але боса. При сїм грала ролю попри реалїстичний наклін також кокетерия, бо она мала маленьку, гарну ногу. Публика одушевляла ся нею. Сей успіх збудив заздрість у иньшої акторки і она виступила на сценї боса. Панї Шетн заскаржила єї за нарушенє права артистичного здобутку і заперечує їй права наслїджуваня єї „винаходу“, а яко відшкодованє жадає 500 франків від кождої артистки, котра би на однім вечері виступила боса. Ми цїкаві на вирок, мабуть буде також американьский.

Померли: о. Юлїян Рожанковский, гр. кат. парох в Молодятинї, дек. пистиньского (довгі роки бувший парох в Глїбоцї на Буковинї) в 49-ім роцї житя а 23-ім сьвященьства; — Ілярій Яворовский, директор повітової каси щадничої в Долинї; — Іван Келер, бувший сьпівак польскої опери у Львові; — Дмитро Ровиньский, перворядний знаток історпї штуки, в Москві.

часом рідко хто здобув собі у своїх земляків стілько поважаня, як Драгоманів у Українців-Русинів. Драгоманів ф о р м а л ь н о належав до радикальної партиї, матерпяльно належать его твори у с е м у україньско-рускому читаючому загалови. Заслуга Драгоманова та, що его дїяльність не обертала ся в рамцях одної суспільно-полїтичної партиї, що его писаня не були призначені для одного стану, одної верстви. Найвисшими задачами письменьства були у Драгоманова: „Свобода совісти, розвій чутя гуманности і розширенє духа свободи і познакомленє народу з побитом других народів, очищенє его розуму від поганьского та середновічного фанатизму (Правда, 1876). Се такі людскі жаданя і почасти навіть кардинальні риси україньско-рускої натури, що годї з ними не погодити ся. Длятого то писаня Драгоманова приймали ся до серця всїма читателями его творів, писаних приступно і ясно і без томлячої „ученої“ фразистики. Єго критика приймала ся, иногдї мимоволї і несьвідомо, навіть тими, що зрештою не годили ся не де-які тези его.

Т. Галїп.

ТЕЛЄҐРАМИ „БУКОВИНИ“.

Віденъ, 1. липня. Цїсарева відїхала вчера вечером з Обергецендорф на чотиритижневий побут до купелїв в Бардієві на Угорщинї. Цїсар відпровадив цїсареву до двірця і попрощав ся сердечно. Цїсар вернув до Ляйнцу.

Віденъ 1. липня. Надучитель в Вижници, Ілярій Стратийчук, именований інспектором народних шкіл в повітї кіцманьскім.

Віденъ, 1. липня. Вчера мали около 500 польских робітників збори, на котрих поставлено резолюцию, взиваючу демократичних членів Koła polsk-ого, щоби виступили з него. Присутний посол Леваковский сказав, що становиско Koła в справі реформи виборчої він не може похваляти. (Оплески). Слїдуючий бесїдник зганьбив трех членів кабінету Віндішґреца,

за що правительственний комісар збори розвязав

Відень, 1. липнв. Цісар відіхав нині зрана до Ішля на побут літний. Архикнязь Кароль Людвик з женою виїхали в найбільшій тайнї на кілька тижнів, передовсїм до Льондону на 6 днів, де відвідають королеву Вікторию в Віндзор.

Берлин, 1. липня. На тутейшім почті знайшов минувшої ночи полковник полїциї адресований до Кравзого пакет, в котрім була пекольна машина. Через осторожність почтового урядника злочин не удав ся. Машину передано поліциї.

Будапешт, 1. липня. В будинку товариства обезпечень „Адрія" знайдено коробку з порохом, 9 патронами і льонтом. Коробка була стара і запорошена. Шкоди не було.

Цїна збіжа і других продуктів.

—o—

Львів, 28. червня 1895.

	від	до
Пшениця	7·80	8·20
Жито	6·40	6·75
Ячмінь	5·—	6·—
Овес	6·—	6 20
Ріпак	9·50	10·—
Горох	5·75	8.--
Вика	0·—	0·—
Льнянка	0.—	0·—
Біб	0·—	0·—
Бобик	5·20	5·50
Гречка	0·—	0.—
Конюшина червона	0·—	0·—
Конюшина біла	0·—	0·—
Конюшина шведска	0 —	0·—
Кмин	0·—	0·—
Аниж	0·—	0·—
Кукуруза	6·70	7·—

Хміль —·— до —·— зр. за 56 кільо

у Львові, оковита за 10.000 літрів 20·— 20 57

КНИГАРНЯ

наукового Товариства імени Шевченка

у Львові, улиця Академічна ч. 8,

продає слїдуючі книжки:

	зр.	кр.
Юрій Федькович. Повісти і оповідання	—	20
К. Т. Подоленко. За громаду, хроніка	—	20
Іван Франко. Жіноча неволя в руских піснях народних	—	35
— Без працї, оповідане	—	20
— Лис Микита Ґетого	—	50
— Украдене щасте, драма	—	30
Уманець і Спілка. Словар российско-україньский ч. І. і II. по	2	50
І. Баштовий. Україньство на літерат. позвах з Московщиною	—	50
Ом. Партицкий. Провідні ідеї в письмах Тар. Шевченка	—	35
Вас. Ріленькс. „Іфіґенія в Тавридї", драма	—	30
Запис ки Товариства імени Шевченка ч. І., II., III., IV. і V. по	1	20
— Кенан. Сибір ч. І. II.	1	20
Кирило Студиньский. Лїрики, студия	—	20
— Пересторога	1	—
Василь Щурат. Пісня про Роланда	—	50
Леся Українка і Макс. Ставиньский. Книга пісень Г. Гейне	—	80
— На крилах пісень, збірник поезий	—	60
Павло Граб. Збірник поезий ч. І.	—	20
— З чужого поля, переклади ч І	—	20
Др. Огоновский: Істория рускої літератури II. 3 зр., III. ч. 1 і 2 — зр., IV. 1 зр, а том І.	3	—
— Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1	50
Кулїш. Шекспірові твори перекл. ч. 1.	1	—
— Чорна Рада, повість	—	80
Іван Нечуй. Повістки і оповіданя	—	30
— Сьвітогляд україньского народа	—	30
— Кайдашева сїмя, повість	—	50
— Навіжена, повість	—	20
— Над чорним морем, повість	—	90
— Хмари, повість	1	50
— Причепа, повість	1	50
— Микола Джеря, повість	—	80
— Поміж ворогами	—	50
— Попались	—	10

Видає і за редакцию відповідає Осип Маковей. З друкарнї Г. Чоппа.